

REDACTOR

DR. ALEXANDRU RUSU

 REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA
BLAJ—JUDEȚ

Biblioteca „Univer-

MANUSCRISURI

— INAFOR

Unirea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pe un an 70 Lei

Pe 6 luni 35 Lei

Pe 3 luni 18 Lei

Numărul 1.50 Lei

 Pentru inserate se plă-
tește 4 lei de șir garmond.

 La publicările ulterioare
se socotește taxa jumătate

Fericita Terezia

de Prof. Dr. Ioan Coltor.

Măine, Duminecă în 29 Aprilie, supt su-
perba cupolă a lui San Pietro, în mijlocul celei
mai strălucite pompe a unui sărbătoresc triumf,
se glorifică în Roma una dintre cele mai sim-
patice figuri, dintre cele mai luminoase perso-
nagii, cari au Imprăștiat vreodată lumină și
căldură pe pământ. Este solemnitatea înșirării
printre cei fericiți, solemnitatea *beatificării*
gingașei surori din Lisieux *Terezia de Pruncul*
Isus.

Aureola fericiților strălucește dumne-
zească pe fruntea cea mai curată din veacul
al 19-lea. Franța biruitoare își găsește o nouă
Ioana d'Arc: lângă fecioara din Orleans curata
fecioară din Lisieux. Ioana a trăit de mult,
Terezia s'a stins însă abia acum sunt 25 de
ani. Cea dintâi a fost minunată și neîntrecută
în vreme de războiu, a doua a pregătit pe o
altă cale, nu mai puțin divină, sufletele înaintea
celui mai înfiorător dintre războaie, rămânând
să domnească sfântă și mare în inimile tuturor
cari au trecut prin luptă, prin orice fel de
lupte.

Mai multe zeci de mii de admiratori ai
fericitei Terezia au plecat la Roma să asiste
la întâia ei serbătoare. S'au anunțat peregrinii
din toate cele cinci continente. În fulgerarea
apoteozei unei sfinte se înțeleg toate sufletele
omenești. Tuturor cari au cunoscut-o, tuturor
cari i-au cetit biografia, tuturor căror le-a vor-
bit la inimă, aceasta nouă sfântă le-a lăsat și'n
gând și'n piepturi ca un început de o nouă viață,
mijirea unei gene de lumină supt orizonturi
streine.

Întreaga ei viață, sinteza unei adânci și
largi concepții despre Isus, suprema aspirație a
omnirii, a fost apostolia cea mai elocventă a
iubirii Fiului lui Dumnezeu pentru toți și pentru
toate făpturile sale; a fost o puternică și orbi-
toare reșfrângere de claritate în jurul persoanei
divine a celui mai ales dintre oameni, a Omului-
Dumnezeu. În jurul peșterii tainice din Viflaim,
lângă ieslele, unde s'a născut Cel așteptat de
toate marginile pământului și de cei cari sunt
pe mare departe, această fecioară cu chip în-
geresc și cu grai învățat din șoaptele sfinților,
a strâns în mijlocul unei lumi de necredin-
cioși o întreagă lume de adoratori. Miniștri și
generali, profesori de universitate și membri ai
academiei, diplomați și muncitori de rând, în
șiruri dese fără deosebiri sociale, fără despăr-
țiri de clase, smeriți și cucernici își plâng slă-
biciunile, își înalță curajul la picioarele unui
copil, pe care-l cred că este Mântuitorul. I-a
învățat să facă așa Terezia din Lisieux, Te-
rezia de Pruncul Isus.

După moartea ei, întâmplată la 30 Sep-
temvrie 1897 a urmat ca un fel de continuă
comuniune între cer și pământ. Fenomene ex-
traordinare, vindecări miraculoase, apariții ce-
cerești se înregistrează dese și insistente până

astăzi. Presa engleză cea dintâi îi dă numele
de taumaturgă. Se publică patru volume mari
din scrisorile cari se trimit exact din toate
colțurile pământului, înșirând fiecare nouă și
nouă manifestări ale surorii Terezia. Tămăduiri
instantane de cancer, de tuberculoză în pe-
rioda cavitară, de orbie, de alienație mentală,
de crize acute ori cronice de nervi, de fel de fel
de leziuni organice ori patologice, voesc să con-
firme puterea supranaturalului și sfințenia a-
cestei sfinte franceze. Se examinează bolnavii
cu razele X, se stabilesc diagnosticuri de cei
mai renumiți doctori și se constată, că vinde-
cările întrec priceperea științei de astăzi. De-
corați ai legiunii de onoare țin garda la mor-
mântul Tereziei. Fiecare dintre ei are câte o
istorie de spus, câte un capitol de istorisit din
propria sa viață, de multe ori cel mai frumos,
de multe ori cel mai umilitor. Il povestesc însă
sincer și naiv „pentru recunoștința către sfânta
noastră“.

Entuziasmul acestor *învățăcei* nu se poate
descrie. Este ca o putere nouă nevăzută, care
pare a ieși dintr'înșii, ca de farmec, înlănțui-
toare, pentru cine-i aude. Mareșalul Foch e
unul dintre acești *învățăcei*. Acest entuziasm
și-a ajuns culmea acum când Piu al XI-lea în
San Pietro în numele tuturor creștinilor pe
Terezia, pe mica floare a lui Isus — „the little
flower of Jesus,“ cum îi spun Englezii —, o recu-
noaște de fericită și o declară de model al
creștinătății.

Și printre noi Sora Terezia își are admi-
ratori și prieteni. Sute de inși, numai la Blaj,
i-se roagă din incidentul beatificării. Sufletul
ei cristalin va găsi în ziua aceasta, cea dintâi
a serbătoririi și printre noi inimi calde și minți
înțelegătoare. Fericită! „A înflorit ca și crinul
și a răspândit mireasmă frumos mirositoare, ca
trandafirii primăverei“, ca frumoșii trandafiri
ai primăverei.

În cauza administrării parohiilor
vacante din eparhia Lugojului s'a dat mai nou,
prin numărul din 15 Aprilie al „Sionului Româ-
nesc“, un nou ordin care obligă pe administratori
să anunțe toate vizitele pe cari le fac în parohiile
administrare oficiilor protopopești, impunând
acestora un control efectiv asupra pastorației
din aceste parohii lipsite de preoți. Despre
cercetarea acestor parohii din partea adminis-
tratorilor, protopopii trebuie să elibereze chiar
anumite certificate, în cari sunt a se indica da-
tele precise ale vizitelor făcute. De două ori
pe an, la 1 Ianuarie și la 1 Iulie, aceste certi-
ficate trebuie apoi înaintate Ordinariatului.

Ordinul acesta al Preasfințitului dela
Lugoj are însă și sancțiuni, și proprie aceste
sunt cari ne-au îndemnat să încrestăm dispo-
zițiile de mai sus. Ele privesc nu numai pe ad-
ministratorii parohiali — punându-le în ve-
dere pierderea retribuțiilor cuvenite pentru ad-
ministrare, precum și alte pedepse —, ci și pe
protopopi. Ni-se spune anume, că „va fi scurtat
în retribuțiile sale fiecare purtător al oficiului

protopopesc, care nu va controla și nu va do-
vedi cu certificate oficiale administrarea paro-
hiilor vacante din districtul său protopopesc“.

În grabă nu ne aducem aminte să mai fi
citit de curând un alt ordin bisericesc cu
sancțiuni, cari să atingă și pe purtătorii ofi-
ciilor protopopești. Găsim deci că este o ino-
vație, dar una din cele mai bune. Ordinul în
sine poate fi discutat și eventual chiar modi-
ficat, dar ideea sancțiunilor va trebui neapărat
menținută și generalizată. Tembelismul nostru
oriental, care se manifestă pas de pas și de
multeori în chip foarte supărător, trebuie să
aibă un capăt. Și fiindcă s'a dovedit, că în-
demnuri platonice nu pot să ne scoată din-
trânsul e timpul să se vină, pe întreagă linia,
la sancțiunile cari pot să pună ordine în toate.

Este un mare interes bisericesc să se
purceadă așa și atunci nime nu poate avea
cuvânt să se supere.

Un cuvânt arhieresc.

— Vorbirea de deschidere a sinodului dela Gherla. —

*Din frumoasa cuvântare prin care Prea-
sfințitul IULIU al Gherlei a deschis sinodul
diecezan din 12 Aprilie c. — pe care regretăm,
că nu o putem da, din lipsă de spațiu, în întregime
— reținem următoarele părți mai însemnate:*

...Isus Hristos a înviat din morți, ca prin
viața sa, să se dea lumii viață. Viață nouă să
stăpânească tot sufletul. Această viață trebuie
să locuiască din prisosință întru noi. Căci noi
suntem chemați să revărsăm din această pri-
sosință a vieții în sufletele însetate de viață
adevărată. „Eu am venit ca viață să aibă și
din prisosință să aibă“, zice Domnul, păstorul
cel bun. Și pentru aceasta sufletul său și-l
pune pentru oi. Suprema datorie a chemării
noastre de păstori așezați ai Domnului este, să
paștem cu grijă urma cuvântătoare și aleasă
alui Hristos nouă incredințată, căutând căile
cele mai potrivite și mijloacele cele mai efi-
cace pentru păstrarea vieții adevărate în su-
flete.

Dar sunt mulți cari râvnesc aceste
suflete. Le râvnesc pe ele dar nu bine, cum
zice Apostolul neamurilor. Le râvnesc pe ele
nu pentru a le duce la viață, ci pentru a se
lăuda întru ele. Se împlinesc cuvântul Dom-
nului și despre acești Farisei, cari cutrieră
țara pentru a face un proslit și-l fac apoi fiu
al ghennei. Nu intră nici ei întru viață și ar
împiedeca și aceste suflete de a intra la viață.
*Datori suntem să apărăm această turmă
ca buni păstori împotriva tuturor atacurilor
și față de toate uneltirile și încercările de
pervertire și sfâșiare ce vin din orice
parte.*

Păstori suntem așezați noi. Cine nu intră
pe ușă, este fur și tâlhar, zice Domnul, și a-
cesta nu vine decât să ucidă și să piardă.
Datoria noastră este să veghiem și să vădim,
pe oricine ar încerca să piardă turma, pentru că
Domnul a venit ca viață să aibă și din pris-
osință să aibă“.

Lupta noastră sfântă, este pentru păstrarea
căii adevărate și sigure a credinții neprihănite.
spre mai multă viață, spre viață din prisosință.

Aceasta este lupta de apărare a
suntem chemați să o ducem cu toate mij-

loacele drepte, pe față, reamintind cuvântul Domnului: „Păstorul cel bun sufletul său își pune pentru oi“.

Dașă noi vom fi gata să aducem și suprema jertfă pentru mântuirea sfintei noastre biserici, eu am credință tare, că nici unul din cei încredințați nouă nu va pieri. Aceasta nu încrezuți în puterea noastră, ci întru Acela, căruia i-am crezut și în numele Căruia ducem lupta pentru viața sufletelor noastre...

Sunt convins că *legăturile strânse, între turmă și păstor* și între păstorii singuri, sunt cea mai mare tărie de unitate, caracteristică bisericii lui Hristos.

Din acest motiv, mai ales acum, în aceste zile, cred că a fost bine să Vă chiem, iubiți Frați, la munca comună, să se evidențieze tot mai mult, perfectă unitate a sufletelor, ca și prin aceasta să arătăm tuturor ce suntem și ce vrem...

Și pentruca această muncă să aducă roade, cât mai îmbelșugate, vom lua aici hotărâri privitoare la marile principii de călăuzire a bisericii noastre.

În primul rând trebuie desăvârșită *autonomia bisericii*, a căreia statut este chemat să primească forma definitivă în Conciliul provincial.

Puterea de viață, pentru neam, a bisericii noastre, luminat s'a manifestat prin școlile sale. Fiind ele o parte a sufletului nostru ele formează grija aleasă a noastră, și Veneratul Sinod va avea să se pronunță din nou asupra sorții lor, cari și azi este tot atât de nelimpzită, cași la data sinodului trecut...

Cu gândul curat de a folosi bisericii și neamului, Veneratul Cler va căuta să intensifice *apostolatul*, pentruca să se potenteze tot mai mult puterea de viață, carea va da roade, tot mai bogate, și aceste roade să rămână. Sunt multe greutățile vieții, mai ales pentru preoții cu familie, dară aceste greutăți nu este iertat să umbrească, nici un moment, ochiul conștiinței noastre de apostoli.

Munca noastră trebuie să fie încununată de izbândă.

Pentru atingerea acestui scop cel mai puternic mijloc îl avem în *presa sănătoasă*. Fără aceasta presă, astăzi, toată zoala noastră ar rămânea, în cea mai mare parte, paralizată prin veninul zilnic al presei vrăjmașe sufletului creștinesc. Pentru aceea vom avea o deosebită grijă de a îmbrățișa cu căldură presa bună, a-o sprijini efectiv, cu tot prilejul binevenit, ca să se poată întemeia tot mai puternică, pentru înflorirea bisericii și fericirea neamului.

Astfel vom răspunde noi prin muncă necontentită încercărilor, credem absurde, de desființare ale vrăjmașilor credinței noastre. Tuturor încercărilor de acest fel, vom opune viața noastră, prisosința vieții noastre...

Noi nu dorim luptă, pentrucă știm bine, că neamul nostru de nimic nu are mai mare lipsă, decât de pace.

Toți fiii acestui neam sunt chemați să întemeieze această pace în sufletul lui; în primul rând aceia, cari sunt apostolii marilor principii creștinești ale dragostei. Noi știm, că este o crimă a pierde și numai un picur de energie prin îndujmări fraticide. Pentru aceea nu am făcut altceva până azi decât a ne apăra și aceasta cu multă precauțiune în interesul neamului. Și cred că nu ni-se va lua în nume de rău, dacă ne vom apăra și pe viitor față de orice provocări.

Facem însă apel călduros la toți fiii neamului să-și arete dragostea de neam prin muncă constructivă, desinteresată plină de dragoste de frate, iar nu prin învrăjbiți pe tema felului de închinăciune adusă Dumnezeuului dragostei...

GLOSSE

— Mici observări laice la un mare discurs arhieresc despre evanghelie și democrație, ortodoxie și neam, biserică și stat. —

I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae al Sibiiului, în vorbirea-i din 12 Martie, ținută la Senat accentuat-a — între multele figuri oratorice îndreptate contra bisericii unite — câteva principii frumoase creștinești și politice, sociale și naționale, științifice și culturale. Nu le discutăm, nu le criticăm, ci le punem alături cu micile noastre observații nepretențioase, dar scoase din cruda realitate, fără nici o înfrumșetare oratorică.

I.

I. P. S. Sa cuvânta, cu mult efect oratoric și deci în aplausele maturului corp:

1. „Noi nu ne temem de nici una dintre sănătoasele reforme democratice, care s'au înfăptuit în cuprinsul țării noastre și pentru binele neamului nostru.

„Noi nu ne temem, ci ne bucurăm și dăm binecuvântarea noastră asupra reformei agrare, chemată să pună poporul nostru în stăpânirea pământului, pe care în șiruri lungi de generații l-a lucrat cu sudoarea frunții sale, luând însă alții roadele muncii sale“.

2. „Noi nu ne temem, ci ne bucurăm de reforma electorală...“

3. „Prin democrație înțeleg o întreagă concepție de viață, care dă drept omului să fie considerat și ca scop în sine, nu numai ca un mijloc, ca o unealtă, ca un obiect în rândul celorlalte obiecte în mecanismul vieții naturale. Și acest drept pe sama omului, pe sama sufletului, pe sama personalității, îl reclamă democrația nu numai pentru ceice au fost favorizați printr'o naștere mai aleasă, ori au fost favorizați de alte împrejurări, ci și pentru numărul mare al acelorora, fără de munca și fără truda cărora nu ar exista nici bogăție, nici cultură, nici situații înalte, nici alte bunuri al civilizațiunii. În acest înțeles luată democrația, găsec că ea are cele mai intime legături, ași putea zice legături genetice cu evanghelia Mântuitorului Hristos.

„Noi, reprezentanții bisericii, concepem principiul democratic în acelaș timp și ca un principiu național“.

Și argumentează cu o lege biologică...

4. „Biserica noastră ortodoxă este instituțiunea, care păstrează, dupăcum a spus-o I. P. S. Sa mitropolitul primat, sufletul neamului de-alungul veacurilor și toate comorile acestui suflet.“

5. Frontul dela Tisa și Nistru...

6. „Oamenii singuratici pot să se renege, pot să se lapede de trecutul lor, de limba și obiceiurile lor, pot să-și renege sufletul lor, un popor însă nu se reneagă pe sine; poporul românesc nu-l vom pune nici când în cazul unei astfel de imposibilități morale, pe care n'a fost capabil s'o săvârșească nici un popor pe lume, renegând credințele sufletului său, sau mormintele părinților săi, cari sunt legate de glia, pe care ne-am desfăcut în durere viața noastră pe acest pământ“.

7. „Din mine nu vorbește ura, ci iubirea de frate...“

II.

Realitatea ne spune, în tăcerea-i elocventă:

1. Poporul nostru, ca să poată progresa, ar avea nevoie mai întâiu de lumina învățaturii bune, apoi de reforme agrare și de alte reforme democratice.

Nedreptatea e tot nedreptate, fie că au comis-o alții față de noi, fie că o comitem noi față de alții.

Pornită sub masca intensificării producției agricole, „Reforma Agrară“ jefuește¹⁾ pe unii fără să aducă folos altora. Cel mult va lega de glie pe câțiva invalizi de războiu și mulți scăpătați ai satelor, cari nu vor intensifica producția nici chiar cu „premiile de însămânțare“ stoarse din buzunarele altora.

2. Cu furarea urnelor și celelalte năzdrăvăniile electorale...

3. Noi, ca laici, mai știm din Evanghelie că „Mulți sunt chemați, dar puțini aleși“.

Mai știm din împărăția tonurilor muzicale, că numai o voce poate conduce, celelalte trebuie să se acomodeze.

Mai știm din organizația celulelor biologice, că toate trebuie să lucreze *armonic*, spre un scop, la o comandă, dar fiecare după rostul ei.

Mai știm din organizația vieții sociale, că *adevărată democrație nu poate exista*. Nu poate governa mulțimea pe cei puțini, ci cei puțini și buni trebuie să guverneze pe cei mulți. Cu alte cuvinte, chiar în sfera bisericii, e mai logică, mai conformă cu legile naturii, organizația „papistașă“, cea detestată de ortodoxii nostri, decât organizația „autocefală“, variabilă după țări și popoare. Credința creștină trebuie să fie una pentru toate popoarele. „*Iubește pe deaproapele tău ca pe tine însuși. Ce ție nu-ți place altuia să nu faci*“ — nu poate fi un principiu numai pentru Români, ci pentru oricare om civilizat de pe suprafața globului.

4. Unirea cu Roma, smulgând o parte a poporului românesc din ghiarele calvinismului unguresc, apoi marii bărbați ai Blajului, luminați în școalele Apusului, nu au avut și nu au nici un merit în păstrarea sufletului românesc?

5. Fost-a numai opera dorobanțului român ortodox, ori și a legăturilor noastre, neortodoxe, cu popoarele latine din Apus?

6. Dar popoarele protestante?

Cu argumentații analoge, mai mult sentimentale decât logice și istorice: nici un popor nu s'ar fi putut încreștina. Toate s'au renega etc. etc., când au trecut dela păgânism la creștinism, ori dela catolicism la protestantism.

Dar, fără argumentații patetice nu există efecte oratorice, răsplătite cu ropote de aplauze...

7. Dacă sunt adevărate cuvintele aceste, atunci toți frații trebuiesc lăsați în pace, să se desvoalte după cea mai bună a lor credință și convingere. Dacă cred, că dela Roma le vine mântuirea, prin Roma să se ferească! Dacă în privința bisericească avem un cap și o disciplină — nu ne strică, ci mai degrabă ne întărește în conștiința latină. Autocefalia de multeori e lipsă de ordine și disciplină, lipsă de morală și de progres. Gavr. Todica.

¹⁾ Pardon: »expropriază«, deși Constituția ne spune că »proprietatea e garantată« și nu poate fi expropriată decât cu o *justă și prealabilă* indemnizare.

Statutul bisericii franceze. În chestiunea de foarte mare importanță și care de multă vreme preocupă foarte mult cercurile vaticane a noului statut al bisericii franceze, s'a publicat de curând prin toate gazetele mari ale lumii următoarea informație:

„De oarece tratativele în vederea înființării noului statut al Bisericii, angajate între Sf. Scaun și guvernul francez, s'au terminat prin redactarea unui proiect ce a fost transmis d-lui Poincaré, președintele Consiliului, înainte de a-și consulta colegii, a cerut unei comisiuni compusă din 3 jurisconșulți să examineze textul în cauză. Comisiunea, care se compune dintr'un vice-președinte al consiliului de Stat, din Decanul facultății de drept din Paris și dintr'un profesor dela facultatea de drept din Strassburg, a emis avizul favorabil unui proiect îndreptat împotriva legii din 19 Decembrie 1905 și prin care se instituia separația bisericilor de stat. Acest proiect al jurisconșulților obținând aprobarea Papei și a episcopatului francez, propune ca asociațiile culturale prevăzute prin legea din 1905 să fie înlocuite prin asociații dieceane, constituite în scop de a se asigura exercițiul cultului.

Această informație nu corespunde însă adevărului, fiindcă iată ce spune în cauză un comunicat semi-oficios al Vaticanului, publicat în numărul din 20 Aprilie al ziarului „L'Observatore Romano“:

„Diferite ziare italiene și străine au publicat zilele acestea informații asupra chestiunii Statutului legal al bisericii din Franța, cărora li-s'a atribuit din partea unora un caracter mai mult ori mai puțin oficios. Suntem autorizați a declara, că acele informații conțin ari și nu puține inexactități. Cetitorii vor face deci bine, să nu primească decât cu un larg beneficiu de inventar atari informații tendențioase și altele asemenea, răspândite în trecut supra aceluiaș subiect“.

Chestiunea nici pe departe nu este deci definitiv tranșată, dar informația de mai sus a gazetelor cuprinde incontestabil și lucruri adevărate. — Cari sunt acelea se va vedea mai târziu.

Revistă bisericească.

Obișnuitul *peregrinaj de primăvară la mănăstirea Prislopului* se va face anul acesta pe 20 Maiu c. (Dumineca după Înălțare). În lipsă călugărilor din mănăstire el va fi aranjat și asistat din partea Reuniunii de misiuni din Lugoj, care a însărcinat cu aceasta pe vicepreședintele său, protopopul Ienea din Brăstie.

Pentru mai bună orientare ținem să înregistrăm la acest loc că *noua vizitație canonică a Preasfințitului Iuliu al Gherlei* va vizita următoarele parohii: Lona, Bontida (9 Maiu), Dobâca, Pâglișa (10 Maiu), Cubles, Igritia (11 Maiu), Teocul de sus, Teocul de jos, Ghendru (12 Maiu), Stoiana, Morău (13 Maiu), Mjerdju, Birlea (14 Maiu), Teoltiur, Inău (15 Maiu), Ielod, Iclozel (16 Maiu), Chicediu, Silvaș, Vale (17 Maiu), Valasut, Husău (18 Maiu), Gula, Sânmărtin, Ciunăfaia (19 Maiu), Borșa, Adoc (20 Maiu), Uifalău, Chidia (21 Maiu), Menteu, Băbuț, Căuaci (22 Maiu), Fodora, Crișurel (23 Maiu), Aschileul mic, Adalin (24 Maiu) și Drag (25 Maiu).

Dupăcum se anunță din Lugoj, *Tipografia oficială* de acolo, care a fost proprietatea dr. episcop Frențiu, a trecut de curând în proprietatea eparhiei. În fruntea ei s'a pus ca comandat un consiliu provizor (canonicii) an Boros, Nicolae Muntean, Dr. N. Brinzeu

și prof. Dr. Gh. Fireza, care face și pe administratorul delegat), urmând ca lucrul să se aranjeze definitiv numai după ce se va vedea în ce măsură pot și vreau să se cointerezeze la această afacere clerul și parohiile, a căror aviz s'a cerut.

Dintre hotărârile sinoadelor eparhiale ale bisericii ortodoxe, se remarcă cu deosebire aceea a eparhiei clujene, care *a renunțat la școlile confesionale*. Este o nouă spargere a frontului unic în acest punct al bisericilor românești din Ardeal, care chiar de loc nu face cinste celorce îndrumă destinele acelei eparhii. Cea mai bună dovadă pentru aceasta ni-o dă eparhia vecină a Orășii, care căzând anul trecut în acelaș păcat, a ținut să revină în acest an asupra hotărârii sale de mai înainte, pronunțându-se acum pentru menținerea caracterului confesional al școlilor sale.

Date fiind legăturile bisericii noastre cu s. Congregație „pro Ecclesia orientali“, nu va fi fără interes a se ști, că sf. Părinte a numit ca *noi consultori ai acestei Congregații* pe Mons. Iuliu Serafini, episcop titular de Lamp-saco și pe pâr. Iosif Lemius din congregația Neprihănitei Fecioare. Ambii sunt bine orientați asupra chestiunilor bisericești din Orient.

Știri mărunte.

Pentru Orfelinat. Credincioșii noștri din America (Aliance Ohio) au trimis Orfelinatului nostru prin pâr. Teofil Popoviciu suma frumoasă de 8000 Lei. Direcțiunea mulțumește din inimă tuturor contribuenților.

Locale. Măine, Dumineca Slăbănogului, va predica în catedrală pâr. Dr. Ioan Coltor, profesor al Academiei teologice.

— Față de *serbările noastre dela 3/15 Maiu* se manifestă de pe acum un interes deosebit, așa că comisiile de încartiruire și alimentare se vor găsi desigur în fața unei adevărate probleme nu tocmai ușor de rezolvat în condițiile pe cari le ofere orașelul nostru. Abilitatea din trecut a celor ce conduc pregătirile este o perfectă garanție, că chiar dacă numărul oaspeților cari vor ținea să ne vadă din prilejul acesta va fi îndoit față de cel din anul trecut, totul se va desfășura în cea mai bună ordine. În numărul viitor vom da programul amănunțit al serbărilor, amintind de pe acum, că ele vor dura și anul acesta două zile (14 și 15 Maiu), ca astfel programul bogat și foarte interesant să se poată executa spre mulțumirea tuturor.

— Dupăcum am anunțat și în numărul trecut, poimăine, Luni în 30 Maiu, se va ținea în sala de gimnastică a liceului *șezătoarea literară*, organizată sub asispiciile ministrului de culte din partea societății scriitorilor români. Oaspeții iubiți și cu drag așteptați vor sosi Duminecă la ameză; aranjând probabil încă în dupăamiaza acelei zile un mic festival literar pentru cei cari n'ar putea să participe Luni. În vederea sosirii lor, autoritățile școlare și primăria au făcut toate pregătirile.

Comemorarea lui George Pop de Băsești. În legătură cu serbările din ziua de sf. George (6 Maiu) dela Băsești, ni-se comunică din partea comitetului de inițiativă următoarele: La dispoziția acolora cari vor lua parte la serbări vor sta gata în ziua de 6 Maiu șasă trenuri, cu reducere de 50%. Trenurile vor sosi la ora 8 dim. în gara Băsești și vor porni îndărăt la ora 5 după masă. Oaspeții se primesc numai în 6 Maiu dimineața. Programul: Orele 8 serviciu divin; 11 Peregrinaj la mormânt; 11 1/2 Părăstas, sfințirea monumentului; 12 Cuvântările; 14 Masa comună.

O danie a dlui N. Iorga. Înainte de-a pleca în străinătate, d. profesor N. Iorga a notificat ministrului de instrucție, că dăruiește casa sa din șoseaua Bonaparte, cu întreagă bibliotecă și cu toate lucrurile și documentele adunate, ministrului instrucției publice, pentru întemeierea „*Fundațiunii universitare Nicolae Iorga*“, pusă la îndemâna studențimii universitare. Fapta grăiește dela sine și deși înfăptuirea ei va fi numai după moartea dlui Iorga, ea constituie un frumos indemn pentru opere de binefacere culturală.

† **Pâr. Petru Gorman**, parohul din Pomi (eparhia Orășii), s'a stins la 13 Aprilie c. în anul 60 al vieții și 36 al preoției sale cinstite. Afară de soție și de cei 9 copii, îl deplâng număr-oase rudenii. — Fie-i partea cu dreptii!

Telefonul „Unirii“.

G. Ghimeșfăget. Mulțumim pentru informațiile trimise și Vă rugăm să credeți, că împărtășim pe deplin revoltă DVoastră împotriva unor stări cu adevărat insuportabile. Ridicați-Vă împotriva lor cu toată puterea și fiți încredințați că, întrucât ne privește pe noi, nu vom înceta niciodată de-a înfiera volniciile, cari se fac în numele ortodoxismului „dominant“.

S. Șavaieu. Informația cu „ruperea peceților“, de care ne scrieți, n'a apărut numai în „Legea Românească“, ci și aiurea. Mai întâiu am văzut-o în „Luminătorul“ din Timișoara și, bun e Domnul, ea va face rondul întregii prese care are ceva legături cu neodihnitul mitropolit al Sibiiului. N'am văzut până acum nici o desmințire în cauză, dar din felul cum se apreciază, de clerici și mireni deopotrivă, aceea faimoasă vorbire dela Senat, este cu totul eschis, ca pâr. Păclișanu să fi fost atât de „adânc mișcat de adevărurile istorice“ din acea vorbire, încât să fi spus vorbele: „Pentru întâia dată mi-e rușine, că sunt unit“. Toate combinațiile intitulate „ruperea peceților“ nu sunt deci decât viziuni bine „pecetluite“, un fel de idei fixe, cari stăruie cu îndărătnicie în capul unor oameni, cari probabil n'au s'o sfârșescă chiar bine.

M. Sibiu. Credincioși atitudinii ce ni-am impus de a nu discuta, pentru motivele cunoscute, cu organul mitropoliei de acolo, vom continua munca noastră și pe viitor fără a ținea seamă de insultele gratuite cari ni-se aduc în coloanele lui. Noi, vedeți, n'avem obiceiul, dar nici puțină (căci pe noi statul nu ne ajută!), să trimitem „Unirea“ și tuturor parohiilor ortodoxe și astfel până când conducătorii acelu organ vor stăruie în a fi de rea credință, ne rezervăm energiile pentru lucruri mai folositoare.

G. Ghenciu. Suma trimisă am primit-o. Foia se spedează regulat, atât la Ghenciu, cât și la Cheț. La Petreu s'a sistat.

S. Băiuț. De aici foia se trimite regulat, cercaț deci la posta Dv. căci acolo trebuie să fie necazul. — Bani i-am primit.

H. Cenade. Mulțumim pentru suprasolvire.

Comisiunea catehetică mitropolitană.

Nr. 7/1923.

Concurs.

Pentru a putea avea manualele de lipsă la învățământul religiunii din școlile primare, Comisiunea catehetică mitropolitană, ținând seamă de dispozițiile Regulamentului său, publică prin aceasta, *cu terminul de 15 Iulie 1923*, concurs pentru următoarele manuale:

1. **Catehism cu elementele Bibliei** pentru clasa I—II a școlilor primare.

2. **Catehism** pentru clasele III—VI a școlilor primare.

3. **Istoria Bibliei** pentru clasele III—IV a școlilor primare.

Aceste manuale vor trebui să cuprindă tot materialul prescris prin noua „*Programă analitică a studiului religiunii din școlile primare*“, aprobată de corul nostru episcopesc pentru întreagă provincia bisericească, păstrându-se și în ce privește aranjarea materialului ordinea fixată de această programă.

Manuscrisele, — având în frunte un motto, scris și pe un plic care va cuprinde numele autorului —, se vor trimite până la terminul

indicat mai sus la adresa „Comisiunii catehetice mitropolitane“ în Blaj, care se va îngriji de cenzurarea lor.

Editarea manuscriselor aprobate se va face, cu învoirea autorului, din partea „Librăriei și tipografiei seminariale“, în condițiile prevăzute prin noul său Regulament.

Blaj, din ședința comitetului central al Comisiunii catehetice mitropolitane, ținută la 26 Aprilie 1923.

Dr. Ioan Bălan
prezident.

Dr. Alexandru Rusu
secretar general.

Stropitoare de vîi și părți constructoare de metoda
„Austrie și Wermoral“.
se găsesc la

FRAȚII PAULINI

Fabrică de articole de aramă în AIUD.

Se prinește: Inzestrarea, aranjarea și repararea fabricelor de spirt și de chimicale.

UZINELE DE FIER ȘI DOMENIILE DIN REȘIȚA S. A.

I. Prospect de emisiune

pentru 120.000 acțiuni nominative.

Uzinele de Fier și Domeniile din Reșița, S. A. în adunarea generală extraordinară din 8 Februarie 1923 și potrivit dispozițiilor Jurnalului Consiliului de Miniștri Nr. 593/923 publicat în Monitorul Oficial Nr. 5 din 6 Aprilie 1923 a hotărît sporirea capitalului social de 125 milioane lei la 185 milioane lei pe cale de emisiune a 120.000 acțiuni nominative de câte 500 lei valoare nominală fiecare.

Acest capital social reprezintă un avut foarte însemnat în valori reale. Societatea posedă domenii în întindere de mai bine de 100.000 ha. dintre cari cea mai mare parte e formată din paduri, mine de fier și de cărbuni, instalațiuni foarte importante pentru industria siderurgică și metalurgică, o rețea de căi de comunicație (căi ferate, cale aeriană, canale, etc.) împreună cu stocurile de materiale și mărfuri necesare. În ceea ce privește rentabilitatea capitalului social, trebuie să menționăm că dividendul de 20% care a fost distribuit pe primele două exerciții este asigurat și pentru ultimul exercițiu.

Consiliul de administrație însărcinat de către adunarea generală cu realizarea acestei emisiuni oferă 120.000 acțiuni din această emisiune subscripției publice în condițiile următoare și conform Jurnalului Consiliului de Miniștri sus-menționat. Subscrierile făcute de către români și instituțiuni românești se vor bucura de preferință până la cifra de acțiuni necesară stabilirii majorității românești a capitalului social. Repartizarea acțiunilor asupra subscripțiilor se va face de o comisiune numită de Guvern și compusă din primul Președinte al Inaltei Curți de Casație și Justiție, Președintele Curții de Conturi și Guvernatorul Băncii Naționale. Consiliul de administrație își rezervă dreptul de a reduce, de acord cu această comisiune, numărul de acțiuni subscrise.

Din această emisiune se rezervă 15.000 acțiuni cu înlesniri de plată lucrătorilor și personalului tehnic și administrativ român

Fabricăm Cazane de fier rachiu

căldări de spălat, văpsit

□ și de tăbăcărie □

In condițiunile cele mai favorabile.

(16)*32-52

A V I S.

La subscrisul institut se angajază imediat

2 contabili, un magaziner și doi funcționari.

Dela petenți se pretinde, să cunoască pe lângă limba română una din limbile germană ori maghiară, să fie absolvenți de școala comercială și să aibă pracsă.

Retribuțiile după invoială.

„P A T R I A“

Bancă pentru Credit, Comerț și Industrie. Societate anonimă. Blaj.

1-3.

al societății noastre, precum și cel puțin câte 50 acțiuni comunelor de pe domeniile societății.

Cursul de emisiune al noilor acțiuni a fost fixat la 1400 lei. Prima de lei 900 va fi trecută la fondul de rezervă.

Vărsămintele asupra cursului de emisiune se vor efectua la termenii următori:

La subscriere 500 Lei

La 15 Iunie 1923 500 „

La 15 Septembrie 1923 400 „

Se vor mai vărsa cu ocazia subscripției încă 50 lei de acțiune drept spese de emisiune.

În cazul când acționarul nu va efectua vărsămintele până la datele fixate, se vor aplica dispozițiunile prevăzute de lege și statute.

Nouile acțiuni vor participa la beneficiul net pe exercițiul 1923 cu începere dela 1 Iulie 1922. Ele vor beneficia deci de jumătatea dividendului ce se va fixa pentru acest exercițiu.

Terminalul subscripției a fost fixat la 1 Maiu 1923 și se va închide la 10 Maiu 1923.

Băncile sunt autorizate a închide ghișetele chiar înainte de expirarea termenului mai sus-menționat, dacă numărul acțiunilor disponibile a fost subscris.

Drept locuri de subscripție s'au desemnat:

Banca Marmorosch, Blank & Co. din București

Banca românească din București

Banca de Credit Român din București

Creditul Tehnic din București

Banca Țărănească din București

Banca Generală a Țării Românești din București

Banca Comercială Italiană și Română din București

Banque Belge pour l'Etranger din București

„Albina“ Institut de Credit și Economie din Sibiu

Banca Agrară S. A. din Cluj

Banca Timișoarei și Societate Comercială pe Acțiuni din Timișoara precum și sucursalele lor din Timișoara și Lugoj.

II. Publicațiune.

În vederea preschimbării acțiunilor la purtător în acțiuni nominative, preschimbare prescrisă de noile statute votate de adunarea generală extraordinară din 8 Februarie 1923 și potrivit Jurnalului Consiliului de Miniștri Nr. 593 din 27 Martie 1923, publicat în Monitorul Oficial Nr. 5 din 6 Aprilie 1923. Direcțiunea Generală a societății invită pe domniile acționari a prezenta **până la 1 Maiu 1923** acțiunile ce posedă spre stampilare și înregistrare.

Acțiunile se vor depune la birourile societății în București, str. Povernei în fiecare zi dela 9—12 a. m.

Posesorii acțiunilor aflate în străinătate vor trimite un borderou în dublu exemplar al acțiunilor ce posedă, înlocuind numărul fiecărei acțiuni. Un exemplar stampilat se va restitui posesorilor.

După stampilarea acțiunilor sau borderourilor menționate mai sus, orice negocieri se vor face numai cu îndeplinirea formelor prescrise de codul comercial pentru negocierea acțiunilor nominative și cu aprobarea Consiliului de Administrație.

Acționarii cari nu vor prezenta data menționată mai sus acțiunile sau borderourile spre stampilare, vor pierde dreptul de vot la adunările generale și nu vor putea înnoșa dividendele convenite acțiunilor ce posedă.

Domniile acționari vor arăta neapărat și naționalitatea lor, cunoscând că operațiunea stampilării acțiunilor se va face sub supravegherea unui delegat al Ministerului Industriei și Comerțului, chiar dacă se constata în același timp după încheierea acțiunilor menționate și naționalitatea posesorilor.

DIRECȚIUNEA GENERALĂ

a societății anonime

Uzinele de fier și domeniile din Reșița

(55) 2-3.

III. Înștiințare.

Se aduce la cunoștința Dilor acționari prezintă conform publicațiilor precedente acțiunile lor la stampilare, că odată cu depunerea acestora să aducă și *acte doveditoare cu privire la cetățenie* pentru ca să poată lua neștință despre aceasta comisiunea instituită de Ministerul de Industrie și Comerț pentru supravegherea operațiunii stampilării.

Totodată sunt rugați și acționarii, cari depun acțiunile a aduce sus-menționatele acte cari li-se vor restitui odată cu acțiunile stampilate.

În ceea ce privește băncile care prezintă spre stampilare acțiunile clienților lor acestora vor trebui să dovedească deasemenea cetățenia acționarilor.

1-2.

Direcțiunea generală

Citiți și răspândiți:

□ „UNIREA!“ □